

begyndt i 1957, og at forskoling og anden praktisk værkstedsundervisning samt uddannelsen af elektronikteknikere og tekniske assistenter først kan forventes påbegyndt i 1958, vil det ikke på indeværende tidspunkt være muligt at tage hensyn til disse forhold ved udarbejdelsen af tilskudsreglerne. Hertil kommer, at der efter sagens natur jævnligt må foretages ændringer i bestemmelser af denne karakter under hensyntagen til udviklingen og de indhøstede erfaringer. Det er derfor anset for mest hensigtsmæssigt at foreslå, at det overlades til handelsministeren efter forhandling med finansministeren og med godkendelse af finansudvalget at fastsætte de nærmere regler såvel for disse tilskud som for lån til de tekniske skoler m. v., jfr. lovforslagets §§ 12-14.

I det som bilag 2 forelagte udkast til bekendtgørelse angående statstilskud til driften af tekniske skoler, teknika og fagskoler, der ligesom de øvrige som bilag forelagte udkast agtes udfærdiget, såfremt loven vedtages, har man i alt væsentlig optaget de hidtidige regler for beregning af statens tilskud til driften af skolerne. Dette foreslås således fremdeles fastsat på grundlag af skolerens udgifter til bygninger, undervisningslokaler, lønninger og undervisningsmateriel.

Statens andel af de heromhandlede udgifter har som nævnt hidtil udgjort 50 pct., hvilket stort set har været tilstrækkeligt til at sikre undervisningens forsvarlige gennemførelse.

Med virkning fra 1. april 1957 er der imidlertid gennemført væsentlige forhøjelser af lønningerne til lærere og andet personale ved de tekniske skoler. Gennemførelsen heraf vil medføre en årlig merudgift for skolerne på ca. 2 500 000 kr., svarende til ca. 11 pct. af de tilskudsberettigede driftsudgifter. Det må antages, at skolerne ikke kan påregne væsentlig støtte fra anden side til dækning af de merudgifter, der er forbundet med gennemførelsen af de højere lønninger, og en forhøjelse af skolepengene må anses for betænkelig, navnlig af hensyn til de ofte fremsatte ønsker om at lette læremestrenes byrder for derved at fremme tilgangen af lærlinge, jfr. herved bemærkningerne pag. 64 og 65 i de af lærlingekommissionen og arbejdsmarkedskommissionen afgivne betænkninger. Om skolepengene ved teknika henvises til de tidligere gjorte bemærkninger. Da tilgangen af elever i de kommende år antagelig vil blive stærkt forøget under påvirkning af de store fødselsårsgange og som følge af indførelsen af nye tekniske uddannelser, vil dette også medføre en stigning i skolerens udgifter.

Under hensyn til det anførte og til at skolerens likviditet påvirkes stærkt af det stigende løn-

og prisniveau, må det anses for ønskeligt, at statens tilskud til skolerne beregnes på grundlag af skolerens udgifter i det samme finansår, disse er afholdt. Det er derfor i fornævnte udkast til bekendtgørelse foreslået, at statens tilskud til skolerens drift i et finansår beregnes på grundlag af et budget for det pågældende finansår over skolerens tilskudsberettigede udgifter, således at størrelsen af de beregnede tilskud på grundlag af skolerens reviderede regnskaber for dette finansår reguleres ved udbetalingen af tilskuddet i det følgende finansår. Driftstilskuddets størrelse foreslås uforandret fastsat til 50 pct. af de tilskudsberettigede udgifter ved den ordinære undervisning.

For så vidt angår teknika vil det dog være nødvendigt for at sikre økonomien, at fastsætte procenten for tilskud af udgifterne til lærerlønningerne til 70 pct. Merudgiften hertil ville for finansåret 1957-58 have andraget ca. 500 000 kr.

Forskoling, værkstedsundervisning samt andre former for særlig bekostelig undervisning som eksempelvis uddannelsen af elektronik- og maskinteknikere og af tekniske assistenter vil ikke kunne gennemføres med et tilskud af den for den ordinære undervisning fastsatte størrelse. Da undervisningen på disse områder vil blive påbegyndt i 1958, må det anses for påkrævet allerede nu at åbne mulighed for yderligere statsstøtte til sikring af denne undervisnings gennemførelse, ligesom det må anses for ønskeligt, at handelsministeriet som hidtil får adgang til at yde tilskud til ordinære anskaffelser af undervisningsmidler m. v. i mindre omfang uden at søge de enkelte bevillinger på finansloven. Sådanne tilskud har som ovenfor anført hidtil været bevilget af rådighedssummen, men i betragtning af, at dennes størrelse er afhængig af de ordinære tilskud, er det fundet rigtigst at søge denne erstattet med en særlig bevilling, hvis størrelse fastsættes på de enkelte bevillingslove. For finansåret 1958-59 vil der efter en foreløbig beregning være behov for følgende særlige tilskud: 10 pct. af løn til lærere ved eksamensafdelinger bortset fra teknika 100 000 kr., værkstedsundervisning 600 000 kr., økonomisk vanskeligt stillede skoler 60 000 kr., ordinære nyanskaffelser af undervisningsmidler m. v. 140 000 kr. eller ialt 900 000 kr. til sådanne formål.

Kommunernes tilskud til driften af de tekniske skoler har hidtil været ydet efter aftale med vedkommende tekniske skole. Disse tilskud ydes således efter forskellige regler, i mange tilfælde svarende til halvdelen af statens tilskud til vedkommende skole det foregående år, i andre til-